

Haberler > Yazarlar > Taha AKYOL > At izi, it izi

Taha Akyol

At izi, it izi

9 Eylül 2016

CUMHURBAŞKANI Erdoğan çok haklı ve çok önemli uyarılarda bulundu.

Kurunun yanında yaşların da yanmasını “**At izi it izine karıştı**” diyerek eleştirdi. Valileri “**Memurları açığa alma yarışına girmeyin**” diyerek uyardı.

Görevden alınan memur ya da kamu görevlilerinin sayısı yetmiş bine yaklaştı. Öğretmenlik belgesi iptal edilenler dahil bunun kırk bini öğretmendir!

FETÖ veya PKK ile “**iltisak ve irtibat**” şüphesiyle.

Ağustos sonunda gözaltı ve tutuklama sayısı 30 bindi. Bunların içinde gazeteciler, hâkim ve savcılar, akademisyenler, işadamları var.

Meslekten ihraç ve gözaltılarla toplumda bu kadar mağduriyet yaratılırsa, özlenen güvenli ve huzurlu toplum düzenine ulaşılabilir mi? En azından vicdanlar rahat olabilir mi?

Öyleyse suçlulara göz mü yumulmalı?

Bu sorular, içinden geçtiğimiz karışık ve krizli dönemden nasıl çıkacağımız konusunda hayati derecede önemlidir. Doğru cevap, evrensel hukukun temel kavramlarından biri olan “ölçülülük” ilkesindedir.

‘BUNLAR’ KİMLER?

Ergenekon ve Balyoz davalarında gördüğüm yanlışları eleştiren yazılarımda ve TV programlarımda iki “ölçü”yü özellikle vurgulardım: Biri “**usul esastan önce gelir**” kuralı, yani adil soruşturma ve yargılanma hakkı... Öbürü “**suç örgütü**” kavramının sınırları; sosyal ve siyasi ilişkilerin “**suç ilişkisi**” gibi görülmesinin yanlışlığı...

Bunun için Prof. İzzet Özgenç’in “**Suç Örgütleri**” adlı kitabının okunmasını tavsiye ederdim.

Her olay için geçerlidir bunlar.

Evet, bugün 15 Temmuz gibi bir facia ve ardındaki geniş ağ ile karşı karşıyayız; sorun daha vahim ve yaygındır. Ama bu, “ölçü”lerin göz ardı edilmesine ve ‘örgüt’ kavramının aşırı genişletilmesini haklı kılmaz.

At izi ile it izini ayıracak olan, AİHM içtihatlarındaki bu “ölçülülük” ilkesidir.

Mesela, “**Bunlar!**” dediğimiz kimlerdir?

Darbeye yer alan, bombalayan, kurşun sıkan, darbeyi planlayan, fiilen yardım eden... Soru çalan, devlet kurumlarında örgütlenerek elindeki kamu yetkisini kumpas için veya istihbarat için kullanan

Devlet kurumlarında örgütlenerek sınırdan kaçma yetkisini kılıpası için veya istihbarat için kullananlar...

Ya da PKK'ya istihbarat veren, fiilen yardım eden, terör eylemlerini öven...

Bunların hepsi ağır suçtur ve AİHM deyimiyle “**etkin soruşturma**” yapılması hukuk devletinin asli bir görevidir.

Bunların dışında sempatican olan, yani “**iltisak ve irtibat**” denilen, davranışları kanunlarda “**suç fiili**” sayılmayan ilişkiler düzeyinde kalmış olanlar...

Hepsine birden “**Bunlar!**” mı diyeceğiz?!

Türkiye'nin dostu AB Genel Sekreteri Thorbjorn Jagland'ın da uyarısı buydu; bir kurumda gazeteci veya öğretmen olarak çalışmanın tek başına suç sayılmayacağını belirtti, “**Sorun sonunda AİHM'ye gider**” diyerek uyardı.

HUKUK ÖLÇÜSÜ

Bu konuda ölçünün kaçtığını anlatan, uyarılarda bulunan vicdanlı İslamcı yazarlar, kendi çevrelerinden suçsuz yere yanmış insanları örnek olarak anlatıyor. Örneklerden hareketle genel prensibi savunmak daha doğru olmaz mı? “**Adalet, hakkaniyet, hukuk güvenliği, masumiyet karinesi**” gibi temel haklar sadece “**bizden olanlar**”ın hakkı olabilir mi?

Sağcı-solcu demeden, bizden-sizden diye ayırmadan herkes için bu ilkeleri savunmak, hem “**etkin soruşturma**” hem “**ölçülülük**” prensiplerini hatırlatmak gerekir.

Ceza felsefesinde doğru bir prensiptir; bir suç yapılanmasının merkezinden uzaklaştıkça bağlar zayıflar, fiillerin suç olma ihtimali azalır. Bu insanları tehlikeli kutuplara itmek yerine, topluma ve sisteme kazanmak gerekir.

Türkiye, Başbakan'ın deyimiyle “**kamu vicdanı**”nı tatmin edecek bir sonuçla bu krizden çıkmalıdır: Kamu vicdanı kanunların suç saydığı eylemler cezasız kalmadı, masumlar da yakılmadı diyebilmelidir.

Yani, at izinin it izinden hukuk ölçüsüyle ayrılması.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş